

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobkyně: **SAZKA a.s.**
se sídlem Evropská 866/69, Praha 6
zastoupená Pavlem Uhlem, advokátem
se sídlem Kořenského 1107/ 15, Praha 5

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
se sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2022 č. j. 39710/22/5000-10611-712195

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil celkem pět dodatečných platebních výměřů Specializovaného finančního úřadu (dále jen „správce daně“), a to konkrétně:
 - dodatečný platební výměř ze dne 13. 7. 2021 č. j. 115280/21/4300-13823-704691, jímž správce daně doměřil žalobkyni hazardní daň za zdaňovací období 1. čtvrtletí roku 2021,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

- dodatečný platební výměr ze dne 4. 10. 2021 č. j. 156731/21/4300-13823-704691, jímž správce daně doměřil žalobkyni hazardní daň za zdaňovací období 2. čtvrtletí roku 2021,
- dodatečný platební výměr ze dne 11. 1. 2022 č. j. 3727/22/4300-13823-704691, jímž správce daně doměřil žalobkyni hazardní daň za zdaňovací období 3. čtvrtletí roku 2021,
- dodatečný platební výměr ze dne 30. 3. 2022 č. j. 63069/22/4300-13823-704691, jímž správce daně doměřil žalobkyni hazardní daň za zdaňovací období 4. čtvrtletí roku 2021,
- dodatečný platební výměr ze dne 22. 6. 2022 č. j. 109646/22/4300-13823-704691, jímž správce daně doměřil žalobkyni hazardní daň za zdaňovací období 1. čtvrtletí roku 2022

(dále společně jen „dodatečné platební výměry“). Každým z výše uvedených dodatečných platebních výměrů správce daně doměřil žalobkyni za příslušné zdaňovací období daň z hazardních her (konkrétně daň z loterií) ve výši 14 000 Kč a stanovil jí penále ve výši 2 800 Kč.

2. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí plyne, že žalobkyně podala dodatečná daňová priznání za příslušná zdaňovací období, v nichž v příloze A, části „a. *Hra neprovozovaná dálkovým přístupem prostřednictvím internetu*“ tvrdila vždy částku o 40 000 Kč nižší než v řádném daňovém priznání. Snížení úhrnu přijatých vkladů o tuto částku snížilo vypočtenou dílčí daň z loterií o 14 000 Kč v každém zdaňovacím období. Daň žalobkyně tvrdila odlišně, protože nesouhlasila s novou sazbou daně z loterií, která od 1. 1. 2020 v důsledku novely zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her (dále jen „zákon o dani z hazardních her“) provedené zákonem č. 364/2019 Sb. (dále jen „novela“) činí 35 % namísto 23 %. Novou sazbu daně žalobkyně považuje za neústavní. Svým postupem chtěla na protiústavnost zvýšení sazby daně poukázat a navrhla správci daně zahájení postupu k odstranění pochybností, což správce daně provedl. Postup k odstranění pochybností vyústil v doměření daně žalobkyni dodatečnými platebními výměry, a to ve výši rozdílu mezi poslední známou daňovou povinností a částkou nově zjištěnou, tj. 14 000 Kč. Proti dodatečným platebním výměrům brojila žalobkyně odvoláními, v nichž setrvala na svém názoru o protiústavnosti zvýšené daňové sazby z loterií.
3. Žalovaný konstatoval, že správce daně doměřil žalobkyni daň z loterií po právu. Žalobkyně sama priznala, že v dodatečných daňových priznáních snížila úhrn vkladů fiktivně ve snaze namítat protiústavnost nové (vyšší) sazby daně z loterií. Správce daně i žalovaný jsou však při správě daní povinni rozhodovat v souladu s právními předpisy. Nepřísluší jim posuzovat, zda je sazba daně z hazardních her ve výši 35 % pro dílčí základ daně z loterií stanovená v § 4 písm. a) zákona o dani z hazardních her protiústavní. Soulad zákona s ústavním pořádkem je oprávněn posuzovat pouze Ústavní soud. Abstraktním přezkumem ústavnosti § 4 písm. a) zákona o dani z hazardních her se ovšem Ústavní soud již zabýval v nálezu ze dne 18. 5. 2021 sp. zn. 87/20, publikovaném ve Sbírce zákonů pod č. 232/2021 Sb. (dále jen „nález Pl. ÚS 87/20“) a rozpor s ústavním pořádkem neshledal.
4. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobkyně setrvala na názoru, že jí daň byla doměřena na základě ustanovení § 4 písm. a) zákona o dani z hazardních her, které je

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

neústavní, a v širším smyslu tudíž nezákonné. Je jí známo, že Ústavní soud provedl nálezem Pl. ÚS 87/20 abstraktní přezkum tohoto ustanovení, má však za to, že pro případ incidenční (konkrétní) kontroly ústavnosti, které se domáhá v tomto řízení, nepředstavuje uvedený nález překážku věci rozsouzené. Protiústavnost uvedené normy shledává ve čtyřech směrech. Zaprvé má podle ní 35% daň z loterií tzv. rdousící efekt. Novela zavedla skokové zvýšení daně, dosavadní ekonomické parametry nákladů na provoz loterií se však nezměnily. Zdaněný subjekt se proto dostane do ztráty a je nucen zásadně redukovat nebo restrukturovat rozsah a způsob svého podnikání. Zadruhé žalobkyně namítla konfiskační efekt daně. V důsledku toho, že daň z loterie dosáhla 35 %, státní rozpočet inkasuje dominantní část zisku žalobkyně z loterijní činnosti. Zatřetí se žalobkyně domnívá, že zvýšením loterijní daně porušil zákonodárce princip rovnosti, protože svévolně zvýšil sazbu daně jen v jedné oblasti hazardních her. Dopustil se tedy nepřijatelného selektivního zdanění, aniž by bylo zřejmé, že tak činí ve veřejném zájmu. Začtvrté žalobkyně namítla, že zákonodárce zvýšením sazby daně za loterie nejednal racionálně. Je sice pochopitelné, že stát daní hazardní hry coby společensky rizikové služby, nicméně loterie jsou rizikové nejméně a neslouží ani jako brána k jiným typům závislosti na hazardu. Zvolená výše loterijní daně tedy neodráží naléhavost regulačního účelu zdanění loterií.

5. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně podle něj uměle vytváří podklad pro opětovné posouzení věci Ústavním soudem, který se však k věci již jednoznačně vyjádřil v nálezem Pl. ÚS 87/20. Na odůvodnění tohoto nálezu žalovaný plně odkázal. Zopakoval nosnou argumentaci napadeného rozhodnutí, tedy že orgány finanční správy nejsou nadány pravomocí posuzovat ústavnost daňových zákonů, které při správě daní aplikují. Žalovaný poukázal též na to, že se Městský soud v Praze zabýval totožnými námitkami žalobkyně v řízeních vedených před desátým a sedmnáctým senátem správního úseku, a dospěl k závěru, že námitky jsou příliš obecné a nejsou s to vyvrátit závěry nálezu Pl. ÚS 87/20.
6. Při rozhodování ve věci samé soud vycházel zejména z této právní úpravy:
7. Podle § 5 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) správce daně postupuje při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy (dále jen „právní předpis“). Zákonem se pro účely tohoto zákona rozumí též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.
8. Podle § 4 písm. a) zákona o dani z hazardních her ve znění do 31. 12. 2019, sazba daně z hazardních her činí 23 % pro dílčí základ daně z loterií.
9. Podle § 4 písm. a) zákona o dani z hazardních her ve znění od 1. 1. 2020, sazba daně z hazardních her činí 35 % pro dílčí základ daně z loterií.
10. Soudu je z jeho činnosti známo, že žalobkyně podala v roce 2021 několik žalob proti rozhodnutím žalovaného, které se týkaly daně z loterií za různá zdaňovací období poté, co dne 1. 1. 2020 vešla v účinnost novela zákona o dani z hazardních her. Ve všech případech žalobkyně uplatnila před finančními orgány stejnou taktiku – fiktivně si v dodatečných daňových tvrzeních snížila dílčí základ daně z loterie, aby docílila toho, že jí tuto daň správce daně doměřil. Následně mohla v navazujícím odvolacím řízení a poté v řízení před

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

správními soudy uplatnit argumentaci o protiústavnosti § 4 písm. a) zákona o dani z hazardních her.

11. Žalobkyně doposud nebyla se svou taktikou úspěšná. Městský soud v Praze zamítl její žaloby rozsudky ze dne 11. 8. 2022 č. j. 17 Af 19/2021-31, č. j. 17 Af 20/2021-27, a č. j. 17 Af 21/2021-33, a ze dne 9. 11. 2022 č. j. 10 Af 15/2021-29. Kasační stížnosti, které žalobkyně proti těmto rozsudkům podala, zamítl Nejvyšší správní soud rozsudky ze dne 14. 9. 2023 č. j. 8 Afs 225/2022-32 (ve znění opravného usnesení ze dne 25. 9. 2023 č. j. 8 Afs 225/2022-39), ze dne 14. 9. 2023 č. j. 8 Afs 224/2022-34, ze dne 28. 4. 2023 č. j. 7 Afs 283/2022-22 a ze dne 23. 3. 2023 č. j. 7 Afs 323/2022-23. Obsah těchto rozhodnutí je oběma účastníkům řízení dobře znám, neboť byli účastníky předmětných řízení.
12. Žalobkyně uplatnila v nyní projednávané věci naprosto totožnou žalobní argumentaci jako v předchozích řízeních (případy se liší pouze tím, jakých zdaňovacích období se týkají). Tuto žalobní argumentaci již Městský soud v Praze výše zmíněnými rozsudky zcela vypořádal, přičemž vycházel zejm. z nálezu Pl. ÚS 87/20, který poskytuje odpovědi na žalobní předestřené otázky. Tento nálezn je přitom závazný pro všechny osoby a orgány [čl. 89 odst. 1, 2 Ústavy ve spojení s § 57 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu]. Soud neshledal důvod se od závěrů přijatých ve svých dřívějších rozsudcích jakkoliv odchýlit. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 9. 2023 č. j. 8 Afs 224/2022-34 nadto konstatoval, že *„nelze městskému soudu vytknout, pokud z citovaného nálezu vyšel a jeho optikou nahlížel na žalobní argumentaci. Tento nálezn se totiž podrobně a komplexně zabývá otázkou ústavnosti § 4 zákona o dani z hazardních her, přičemž právě otázka ústavnosti citovaného ustanovení tvořila gros žalobní argumentace stěžovatelky. Nálezn se zabývá ústavností § 4 zákona o dani z hazardních her z různých úhlů pohledu a žádný z nich nevede k závěru o neústavnosti citovaného ustanovení.“*
13. K prvnímu žalobnímu bodu tedy soud uvádí následující. Žalobkyně zcela bez vazby na vlastní podnikatelskou činnost či svou majetkovou situaci namítla, že daň z loterií ve výši 35 % má rdousící efekt. Neuvedla, jak ji placení této daně rdousí. V obecné rovině v rámci abstraktního přezkumu ústavnosti § 4 písm. a) zákona o hazardních hrách Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 87/20 rdousící a konfiskační efekt loterijní daně v této sazbě vyloučil. Uvedl, že *„(j)akkoli je samotné zvýšení daně pro provozovatele loterií (z povahy věci) více zatěžující než před uvedenou změnou, nelze tvrzenou protiústavnost zvýšení daní zakládat na argumentu vstupu na trh ‚za určité daňové situace‘, neboť v takovém případě by prakticky jakékoli zvýšení daní nebylo možné, neboť daňové zatížení se může v čase měnit, a to i zvyšovat (...) podstatná bude až případná extrémní disproportionálnita výsledného daňového zatížení, nikoli procentní vyjádření samotného růstu (navýšení) daňové sazby, které bez dalšího o ‚rdousícím‘ (extrémně disproportionálním) účinku daně ještě nic nevypovídá.“* Z toho plyne, že samotná 35% daňová sazba nemůže automaticky založit extrémně disproportionální účinek daně. Žalobkyně nikterak neosvětlila, zda vůbec a jak musela nové sazbě daně přizpůsobit rozsah a způsob svého podnikání.
14. Ústavní soud v nálezu též přesvědčivě odůvodnil, že určitá sazba daně z loterie není způsobilá dosáhnout konfiskačních účinků ve vztahu k provozovatelům hazardních her. Vysvětlil, že *„konfiskační účinek daně je nutno posuzovat vždy mimo jiné vzhledem k předmětu zdanění, tj. např. stejná výše daňové sazby (35 %) u daně z nemovitostí by již konfiskační důsledky měla,*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

neboť by během tří let byla poplatníkovi jeho nemovitost de facto daňově „zkonfiskována“. V případě daně z hazardní hry však jde o zdanění specifického (opakujícího se) příjmu provozovatele hazardní hry.“ K jeho úplné konfiskaci tak dojít nemůže, neboť tento příjem není předmětnou sazbou zdaňován opakovaně. I druhý žalobní bod, který žalobkyně formulovala taktéž zcela nekonkrétně a bez zřetelné vazby na svou činnost, je tudíž nedůvodný.

15. Ve třetím žalobním bodě namítla žalobkyně porušení principu rovnosti, které vidí především v tom, že se zákonodárce rozhodl selektivně a bez náležitého odůvodnění veřejného zájmu zatížit daní ve výši 35 % jen výnosy z loterií (a nikoliv též z jiných škodlivějších hazardních her). S touto argumentací úzce souvisí i čtvrtý žalobní bod, v němž žalobkyně namítla, že je předmětná daňová sazba iracionální. Také tomuto aspektu věci se věnuje nálezný Pl. ÚS 87/20, v němž Ústavní soud uvedl, že akceptuje argumenty vlády (předkladatelky novely) zdůvodňující zvýšení daně z loterií a považuje toto zvýšení za racionální. Jediným kritériem totiž nemůže být tzv. rizikovitost či návykovost loterií – výše daňové sazby neodráží pouze míru rizika vzniku společensky patologických jevů v důsledku této hazardní hry. Zákonodárce dle Ústavního soudu přihlédl rovněž k tomu, jak se provozování jednotlivých hazardních her liší v ziskovosti. V letech 2017–2019 byla ziskovost loterií cca 45 %, ziskovost kursových sázek a živých her kolem 10 % a ziskovost technických her v rozmezí 6 %. Zákonodárce tudíž zohlednil odlišnost kritického bodu tzv. Lafferovy křivky vyjadřující závislost mezi mírou zdanění a daňovým výnosem. Ústavní soud shrnul tuto úvahu tak, že *„(j)ako racionální lze tak akceptovat argument, že pokud provozováním určitého druhu hazardních her dosahují provozovatelé příjmů ve srovnatelné výši výrazně jednodušeji, než je tomu u jiných druhů hazardních her, je nutné tuto skutečnost zohlednit též při stanovení daňové sazby tak, aby byl dosažen srovnatelný ochranný a regulační efekt daňového zatížení.“* Žalobkyně tvrdí, že nedává smysl, aby na mizivé návykové loterie zákonodárce uvalil vyšší daňovou sazbu, opomněla však, že racionalitu předmětné právní úpravy Ústavní soud hodnotil komplexně a nikoliv pouze hlediskem společenské rizikovitosti loterií.
16. K otázce tvrzeného porušení principu rovnosti Ústavní soud dále uvedl, že mu nepřísluší hodnotit přiměřenost výše zdanění té které hazardní hry. Porušení rovnosti může zkoumat jen optikou vyloučení libovůle při zdůvodňování odlišností. Nejvyšší správní soud tuto úvahu doplnil v bodě 24 rozsudku sp. zn. 8 Afs 223/2022 takto: *„princip rovnosti daňové zátěže u daní z hazardních her nelze vykládat v tom smyslu, že jednotlivé daňové sazby uvedené v § 4 zákona o dani z hazardních her, by měly být stejné, tj. ‚rovné‘. Naplnění kautely principu rovnosti je totiž zapotřebí dovozovat primárně z hlediska míry škodlivosti jednotlivých druhů hazardních her za současného zohlednění ziskovosti (...)“*.
17. S ohledem na shora uvedené soud uzavírá, že žalobní argumentace nevyvrací závěry nálezu Pl. ÚS 87/20, neboť je zcela obecná. Z jiných důvodů pak žalobkyně zákonnost napadeného rozhodnutí nerozporovala.
18. Soud nedospěl k závěru, že je § 4 písm. a) zákona o dani z hazardních her v rozporu s ústavním pořádkem, a proto nepostupoval podle čl. 95 odst. 2 Ústavy a nepředložil věc Ústavnímu soudu.

19. Protože soud v projednávané věci neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, prvním výrokem tohoto rozsudku žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
20. Žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto druhým výrokem rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 28. listopadu 2023

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu